

Un premi merescut i exemplar

Opinió

RAFAEL GRASA
PRESIDENT
DE L'ICIP

El premi Nobel de la pau 2014 ha sigut atorgat de manera merescuda i indiscutible, compleix els requisits originaris, premia dues persones amb dilatats compromís i treball col·lectiu en la lluita pels drets humans i a favor de l'educació. A més, reconeix la importància de les campanyes internacionals per mobilitzar l'opinió pública i permet lectures addicionals, no evidents. Això explica la satisfacció generalitzada que ha generat tant entre actors privats vinculats a la defensa dels drets humans com entre actors públics i organismes internacionals. D'aquí les lloances, per exemple, de Human Rights Watch i de la Unesco, l'Organització de l'ONU per a l'Educació.

Aconseguir tot això no és fàcil. La història del Nobel de la pau ha sigut sempre polèmica, d'ençà que Alfred Nobel el va instituir afegint-lo als altres guardons, i fes cas així a Bertha von Suttner –autora d'*Abai-*

xeu les armes!, un llibre que per fi podem llegir en català gràcies a Angle Editorial i l'Institut Català Internacional de la Pau (ICIP).

Les raons deriven del fet que el premi l'atorga un comitè del Parlament noruec, format per representants dels grups parlamentaris, i que la tria està sovint contaminada pel context, el tacticisme o la política internacional. Sovintegen premis reactius, com el de l'any passat a l'organització que lluita contra les armes químiques, i fins i tot en tenim un de preventiu, l'atorgat al president nord-americà, Barack Obama. Aquest cop, en canvi, estem davant d'un premi merescut, indiscutible i que compleix els requisits previstos per Nobel.

Compromís i coratge

Malala Yousafzai i Kailash Satyarthi, activistes pakistanesa i índia, traspuen coratge, compromís individual, capacitat de comunicació, exemplaritat moral i treball per bastir campanyes d'abast internacional. El cas de Malala té, a més, el component de l'atemptat que va patir per fer el que fa, tot i que vol que se la conegui pel seu activisme en pro de l'educació de les noies i no pel seu cas. Satyarthi és líder de la South Asian Coalition Against

Malala, ahir, en una roda de premsa. FACUNDO ARRIZABALAGA / EFE

Child Servitude i ha fet campanyes sobre temes diversos vinculats amb la infantesa, com el treball infantil. A més, ha creat sistemes de seguiment i certificació de treball sense explotació infantil (Rugmark, ara GoodWeave). Tots dos han fet de la lluita contra l'explota-

ció laboral i a favor de l'educació de la infantesa un tema de l'agenda dels drets humans, un objectiu de polítiques públiques i un motiu de campanyes de solidaritat. I ho han fet creant organismes, xarxes i col·laborant amb organitzacions internacionals.

El premi, però, permet lectures addicionals de valor per a la política i l'acció col·lectiva. Primer, la importància de l'educació, arreu, com a dret universal, una precondició per gaudir d'altres drets. Segon, la importància del paper dels joves en la lluita pels drets humans, la justícia i la pau, en ser Malala la premiada més jove de la història. Es premien també molts dels moviments dels últims anys encapçalats pels joves. I tercer, la importància de perseguir la fraternitat dels pobles, en premiar valors i actes defensats per persones pertanyents a dos països amb dècades de guerra freda i algun conflicte *calent*, en plena cursa de rearmament nuclear. Valors addicionals i exemplars.

Tot plegat recorda la importància del compromís decidit, persistent i personal. Com va dir Malala en rebre el Premi Internacional Catalunya l'any 2013, "no espereu que ningú ho faci, feu-ho per vosaltres mateixos". ■